

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ USARB

PROIECT

Educația mediatică

Durata proiectului: 01/09/2019 - 01/09/21

Coordonator: Biblioteca Științifică USARB

Denumirea proiectului: EDUCAȚIA MEDIATICĂ

Sloganul: „Devină Inteligent MEDIA!”

DESCRIEREA PROIECTULUI

Scopul Proiectului este de a asigura o platformă autoritară de combatere a tendințelor de manipulare și dezinformare în mass-media prin dezvoltarea gândirii critice a utilizatorilor Bibliotecii Științifice USARB, promovarea competenței mediatică în rândul consumatorilor de media.

Obiectivul fundamental al Proiectului este contribuția semnificativă la educația studenților, profesorilor, bibliotecarilor, elevilor privind diversele aspecte ce țin de accesul la informație, calitatea produsului media, libertatea de exprimare.

Consumatorii de media vor avea posibilitatea să participe la un nou ciclu de lecții mediatică, pentru a afla cum funcționează mass-media, care este rolul presei în societate, ce reguli trebuie respectate la scrierea unei știri etc. În acest context, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți va informa și implementa diverse inițiative, menite să contribuie la formarea unor consumatori de media avizați și responsabili.

Beneficiarii: studenți, inclusiv de la specialitatea *Jurnalism și procese mediatică*, profesori de la USARB elevi și cadre didactice de la Liceul Republican „Ion Creangă”, bibliotecari universitari și bibliotecari școlari (gimnazii, licee, școli profesionale, colegii, Centre de Excelență) din zona de Nord a Republicii Moldova.

Coordonator: Biblioteca Științifică USARB,
Serviciul Informatizare și activități în rețea

Director proiect: Mihaela Staver, bibliotecar principal, staver.mihaela@gmail.com ,
+373 231 52 446

Echipa proiectului: Mihaela Staver

SCOPUL major urmarit

Scopul este de a explica, încuraja, provoca și inspira, studenții, profesorii, elevii - utilizatorii Bibliotecii Științifice USARB, să citească presa în mod critic, iar bibliotecarii să înțeleagă mai bine care sunt necesitățile în materie de informare a utilizatorilor. Să-i ajutăm pe utilizatori să-și dezvolte gândirea critică, să aibă discernământ în alegerea și utilizarea mass-media, să adreseze întrebări în legătură cu ceea ce urmăresc la televizor, citesc sau ascultă. Iar crearea Centrului Media în incinta unicei Bibliotecii universitare din Nordul Republicii, îi va ajuta pe membrii comunității academice, elevii Liceului Republican „Ion Creangă”, elevii Colegiului, care va activa din septembrie 2019, bibliotecarii, să pătrundă în universul unui concept nou numit Educație Mediatică.

Obiectivul imediat are în vedere impactul pozitiv al proiectului asupra beneficiarului

- ✓ Organizarea Campaniilor de informare în cadrul orelor de Cultura Informației, Lunarul Studentului de la Ciclul de Licență / Masterandului / Doctorandului, manifestărilor dedicate Săptămânii Accesului Deschis, Săptămânii Educației deschise, etc.;
- ✓ Comunicarea cu grupul țintă – în colaborare cu cadrele didactice USARB, cele 4 Facultăți, 15 catedre (organizare traininguri, ateliere, mese rotunde); instituțiile preuniversitare de învățământ (școli, licee, școli profesionale, colegii, universitate),
- ✓ Promovarea activităților în mass-media, on-line, pe sit-ul USARB, Bibliotecii Științifice, rețele sociale, comunicate de presă, videospoturi, filme pe YouTube.

Obiective specifice:

- ✓ Ghidare în vederea instruirii și cunoașterii aprofundate a noțiunii de educație media, răspunzând eficient la provocările moderne de comunicare;
- ✓ Organizarea de dezbateri, traininguri, mese rotunde, lecții publice pe teme ce promovează educația mediatică, participanții vor fi capabili să evalueze critic mass-media, sursele de informare și, de asemenea, să înțeleagă potențialul de manipulare al mass-media;
- ✓ Organizarea expozițiilor tematice și informative de documente tradiționale și on-line, prezentări în PowerPoint a documentelor ce țin de mass-media;
- ✓ Obținerea accesului la o multitudine de forme și conținuturi mediatice, înțelegerea conținutului mediatic;
- ✓ Analiza, într-o modalitate critică a tehnicilor, limbajelor și convențiilor utilizate de mass-media, precum și mesajelor pe care acestea le transmit;
- ✓ Utilizarea mijloacelor media, într-o modalitate creativă, în vederea exprimării și comunicării de idei, informații și opinii;
- ✓ Participanții la orele de Educație mediatică vor putea cu ușurință să identifice și evita sau pune sub semnul întrebării conținutul și serviciile mediatice care ar putea fi nedorite, șocante sau dăunătoare;
- ✓ Contribuirea la o mai bună înțelegere a educației media prin selecția, editarea și prezentarea articolelor, cercetărilor, prezentărilor ppt, postarea pe pagina web, bloguri, partajarea pe rețele sociale;
- ✓ Colaborarea cu Centrul de Informare al ONU/EUI, Centrul de Informare al României din Bălți, Centrul Biblioteconomic Departamental, Centrul Cultura Informației, etc.

Descrierea scurtă a grupurilor țintă și a beneficiarilor finali și ca rolul lor în proiect

Grupul țintă – studenții și cadrele didactice USARB, de la cele 4 Facultăți, 15 catedre, studenți, inclusiv de la specialitatea *Jurnalism și procese mediatice*, profesori de la USARB, elevii și cadrele didactice Liceului Republican „Ion Creangă”, bibliotecari universitari și bibliotecari școlari (gimnazii, licee, școli profesionale, colegii, Centre de Excelență – total peste 550) din zona de Nord a Republicii Moldova în cadrul atelierelor de instruire privind formarea profesională continuă.

Instruirea în educația mediatică va fi binevenită la Cursului Bazele Culturii Informației, pentru studenții de la Ciclul I, Masterat și Doctorat și vor fi beneficiarii de proiect pe termen mai lung – „beneficiarii finali”.

* „Grupuri țintă” sunt grupurile care vor fi direct vizate de activitățile de proiect
„Beneficiarii finali” sunt cei care vor beneficia de proiect pe termen lung.

Rezultatele așteptate:

În urma instruirii în Educația mediatică, studenții, elevii își vor îmbogăți cunoștințele în cultura mediatică și își vor dezvolta abilitățile de gândire critică. Vor avea parte de prezentarea uneltelor/instrumentelor prin care vor putea analiza în mod critic mesaje, să detecteze propaganda, cenzura sau discriminarea (inclusiv motivațiile acestor acțiuni) din știri sau alt gen de programe publice, să înțeleagă modul în care anumite trăsături structurale - cum ar fi distribuția mijloacelor de producție și modelul de finanțare - pot să afecteze informația prezentată.

Cultura mediatică va permite studenților, elevilor, profesorilor și bibliotecarilor să fie creatori și producători de mesaje mediatice, astfel încât să faciliteze o mai bună înțelegere a fiecărui tip de media și de asemenea să permită dezvoltarea unei media independente.

În calitate de trainer în domeniul Educației Mediatică voi împărtăși cunoștințele bibliotecarilor bălțeni, membrilor comunității universitare pentru a disemina și informa despre ce este educația mediatică și a înțelege potențialul de manipulare al mass-media. Iar crearea *Centrului Media BȘ USARB* în incinta unicei Biblioteci universitare din Nordul Republicii, destinat în exclusivitate media naționale și internaționale, îi vor ajuta pe studenții bălțeni, în special cei de la specialitatea *Jurnalism și procese mediatice*, cadrele didactice, elevii de la Liceul Republican „Ion Creangă”, bibliotecarii, să pătrundă în universul unui concept nou numit Educație Mediatică.

Activitățile de educație mediatică implementate la cursul „Educație Mediatică”:

- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=753:atelier-instruire-mediatica&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=743:educatia-mediatica-pentru-bibliotecari-scolari&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=665:educatia-mediatica-bibliotecarii-usarb&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=636:bibliotecarii-educatia-mediatica&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=684:educatia-mediatica-lnss&catid=51&lang=ro&Itemid=499
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=760:scoala-de-vara-2019&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=755:ed-mediatica-simbaloo&catid=145&Itemid=448&lang=ro
- ✓ http://libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=754:ed-mediatica-trolling&catid=145&Itemid=448&lang=ro

- * Training de Educație Mediatică pentru bibliotecari
- * Training de Educație Mediatică pentru elevi
- * Training de Educație Mediatică pentru publicul ce vine la bibliotecă

- * Îmbunătățirea procesului de comunicare a bibliotecii
- * Realizarea mai multor reportaje, interviuri, știri etc. despre Biblioteca Științifică USARB: colecțiile, serviciile, produsele și Oamenii ei
- * Implicarea cetățenilor în procesul de producere a materialului pentru site-ul dvs. web, Facebook etc.
- * Altele

Sesiunile desfășurate:

1. Ce este mass-media? ABC-ul media: mijloacele și funcțiile mass-mediei
2. Noile media. Media de socializare. Neticheta și comunicarea online.
3. Ce este o știre? Caracteristicile știrii
4. (Principiile și structura știrii. Fenomenul știrilor false: impactul lor
5. Fenomenul dezinformării și manipulării media. Cum verificăm credibilitatea informațiilor?
6. Interviu. Tehnici de intervievare Articolul. Tehnici de realizare
7. Rolul imaginii în transmiterea mesajului. Manipularea prin imagini. Caricatura. Principiile etice în jurnalism
8. Filmul – produs media. Mesajul filmului
9. Rolul jurnalistului în promovarea valorilor democratice și accesului cetățeanului la informare.
10. Manipularea prin noile media. Cum evaluez un site web?
11. Analiza critică a fluxului informational. Recunoașterea părtinirii și a propagandei.
12. Propaganda și formele ei de manifestare
13. Mediul virtual și capcanele acestuia. Dependența online.
14. Groomingul sau despre atracția în online
15. Trollingul. Sexting-ul. Escrocii virtuali - profilul unei persoane dubioase.
16. Hărțuirea online sau despre Cyberbullying.
17. Jurnalismul „watchdog” – rolul său în asigurarea promovării drepturilor omului prin media Etica în jurnalism. De ce mass-media este puterea a patra în stat?
18. Media - factor de educare și formare a conștiinței civice și a cetățeniei active Importanța educației media și a culturii informaționale pentru fiecare cetățean.

Impact:

Accesul la activitățile Centrului, desfășurate în Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, sunt gratuite pentru toți cei interesați de educația mediatică.

Grupul țintă: comunitatea academică și locală din mun. Bălți și 15 raioane de Nord ale RM (Briceni, Edineț, Drochia, Dondușeni, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Telenești, Ungheni). Activitățile desfășurate vor putea fi urmărite pe pagina web a Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md>, blogurile, BȘ USARB, pe rețelele sociale.

În urma promovării activităților în Educația Mediatică, elevii, studenții, cadrele didactice, bibliotecarii vor fi capabili să înțeleagă care sunt capcanele lumii virtuale și a

spațiului informațional. Vor fi inițiați în vederea mai multor concepte și compartimente care se referă la manipularea prin intermediul spațiului on-line, fenomenul trolling, la așa-numita netichetă, reguli de comportament în spațiul on-line, pentru că cunoaștem cu toții, internetul este un instrument util, dar, în același timp, are și multe riscuri și atunci când nu-l folosim corect riscăm să fim abuzați, agresați prin intermediul spațiului on-line.

Prin intermediul acestei discipline va fi dezvoltată gândirea critică, pentru că până la urmă unul din scopurile Educației pentru media e de a-i ajuta pe oameni să gândească critic atunci când analizează informația, indiferent că informația vine din spațiul on-line sau vine din alte surse media.

Instruirile sunt divizate pe conținuturi, fiecare cu valoare și pondere actuală:

Mass-media ca mijloc de comunicare;

Noile media. Neticheta și comunicarea online;

Mediul virtual și căpcanele ei, siguranța on-line;

Trollingul. Sexting-ul. Escrocii virtuali - profilul unei persoane dubioase;

Tehnicile de manipulare prin intermediul mass-media; STOP FALS!

Rolul imaginii în transmiterea mesajului; Manipularea prin imagini;

Știrea ca informație actuală și de senzație. Structura și principiile știrii. Știre falsă;

Rolul bibliotecarului în calitate de consumator și creator de produse media;

Rolul jurnalistului în mass-media. Manipularea și dezinformarea;

Articolul;

Interviul;

Filmul, etc.

Nu vor lipsi și vor fi aplicate diverse jocuri de energizare și tehnici de evaluare cum ar fi tehnica mâna oarbă, jocul de rol, CUB-ul, tehnica Super Bingo, Salată Media, Blocul Media, etc.

Ca urmare a celor însușite la training, formabilii își vor testa cunoștințele generale despre mass media și noțiunile de baza ale informării în masă necesare pentru înțelegerea modului în care funcționează mass media și pentru dezvoltarea unei atitudini critice în receptarea mesajelor din mass media, prin debriefarea la final de oră, jocuri on-line, tehnica la manej, tehnica cartelei, World Cafe, etc.

Doar o populație informată, care dispune de competență mediatică, poate face alegeri raționale, nu emoționale, formarea competenței mediatică constituie unul din cele mai puternice instrumente de reducere a efectelor propagande.

Durabilitatea serviciului de Educație mediatică:

Investiția în educație este cea mai valoroasă, producând efecte durabile pe termen lung. Cunoștințele dobândite în urma acestui proiect se vor reflecta direct în calitatea vieții comunității bălțene. După terminarea proiectului, activitățile *Centrului Media BȘ USARB* vor continua, înscriindu-se în serviciile noi ale Bibliotecii universitare, adresându-se aceleiași categorii de beneficiari (menționate mai sus), serviciile puse la dispoziția acestora vor informa, încuraja și inspira elevii, studenții, profesori, masteranzii și pur și simplu utilizatorii Bibliotecii Științifice USARB, să citească presa în mod critic, iar bibliotecarii să înțeleagă mai bine care sunt necesitățile în materie de informare a utilizatorilor.

În scopul menținerii durabilității serviciului de Educație mediatică vor fi diseminate, organizate mese rotunde, traininguri, prezentări la toate activitățile desfășurate în Biblioteca Științifică USARB conform planului anual: Noul utilizator, Cultura Informației, Zilele informării, programe de formare instituțională, Școala de Vară, Grupul de lucru Virtualizarea serviciilor infodocumentare, etc.

